

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 4 stycznia 2022 r.

ZP-NKWR.431.2.66.2021.EK

Pani
Urszula Przybyłek
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej
typu Socjalizacyjnego Nr 2
w Kątach Wrocławskich

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 22 – 23 listopada 2021 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą” (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) kontrolerzy Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Emilia Molska - Kaźmierczak - inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 w Kątach Wrocławskich, dalej zwanej „Placówką”.

Przedmiot kontroli obejmował działalność Placówki w zakresie sporządzania i realizacji planu pomocy dziecku oraz przestrzegania zgodności zatrudniania z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na II półrocze 2021 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 22 listopada 2021 r. funkcję Dyrektora Placówki pełniła Pani Urszula Przybyłek odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było nieprzestrzeganie lub niewłaściwa interpretacja przepisów ustawy. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod nr 23. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na

podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań oraz oświadczeń złożonych przez Panią Urszulę Przybyłek. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „rozporządzeniu”, należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720).

W toku przeprowadzonych czynności ustalono:

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Socjalizacyjnego Nr 2 w Kątach Wrocławskich działa na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr ZP-KNPS.9423.2.50.2017.EM z dnia 21 grudnia 2017 r. i jest jednostką organizacyjną powiatu wrocławskiego, zabezpieczającą 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych.

Placówka funkcjonuje w oparciu o *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 w Kątach Wrocławskich*, wprowadzony uchwałą Nr 215/2017 Zarządu Powiatu Wrocławskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.

W dniu kontroli w ewidencji Placówki wpisanych było 11 dzieci, wszystkie w wieku powyżej 10 roku życia, w tym jedna osoba pełnoletnia. Powyższe spełniało wymóg art. 95 ust. 1 ustawy. (dowód: akta kontroli str.14-24)

Zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza jego diagnozę psychofizyczną. Podczas kontroli stwierdzono, że dla przebywających w Placówce Socjalizacyjnej Nr 2 dzieci sporządzono przedmiotową diagnozę z wyjątkiem wychowanków: M.B., K.K., W.L., A.Z., M.P. Wszystkie dzieci miały natomiast opracowywane co pół roku aktualizacje diagnozy, na które składały się dwa dokumenty opracowywane w podobnym terminie:

1. *aktualizacja sytuacji psychologiczno – pedagogicznej* sporządzana przez psychologa i pedagoga lub *aktualizacja sytuacji psychologicznej* opracowana tylko przez psychologa lub przez pedagoga i psychologa (np. S.P. aktualizacja z dnia 28.04.2021 r., J.S. aktualizacja z dnia 28.06.2021 r.);
2. *raport pracownika socjalnego*, opracowywany z reguły przed aktualizacją sytuacji psychologiczno – pedagogicznej.

U wyżej wykazanych dzieci, w ich teczkach osobowych znajdowały się:

1. M.B. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 19.06.2020 r., diagnoza psychofizyczna opracowana 7.04.2020 r., gdy dziecko przebywało (od 1.01.2020 r. do 18.06.2020 r.) w POW typu

Interwencyjnego w Kątach Wrocławskich, aktualizacje diagnoz średnio co pół roku począwszy od października 2020 r.;

2. K.K. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 24.04.2019 r., w dokumentach brak diagnozy (diagnoza psychofizyczna w dokumentacji dziecka była w rzeczywistości aktualizacją diagnozy, datowaną na 8.07.2017 r., gdy dziecko przebywało w placówce prowadzonej przez Caritas Archidiecezji Wrocławskiej), doszukano się regularnie sporządzanych aktualizacji diagnozy, pierwsza po przyjęciu dziecka do POW Nr 2 była z dnia: 8.10.2019 r., następne sporządzane co pół roku (7.04.2020 r., 7.10.2020 r.). Pierwsza aktualizacja z okresu objętego kontrolą była z dnia 22.03.2021 r. i kolejna z dnia 29.09.2021 r.
3. W.L. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 25.03.2019 r., w dokumentach brak diagnozy, przedstawiono regularnie sporządzane aktualizacje diagnozy, pierwsza po przyjęciu dziecka do POW Nr 2 była z dnia: 28.03.2019 r., następne sporządzane co pół roku, pierwsza z okresu objętego kontrolą z dnia 28.06.2021 r., i kolejna z dnia 29.09.2021 r.;
4. A.Z. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 1.01.2018 r., przedstawiono diagnozę sytuacji rodzinnej sporządzonej przez pracownika socjalnego z dnia 5.11.2018 r. i aktualizację sytuacji psychologiczno – pedagogicznej z dnia 31.10.2018 r. Z okresu objętego kontrolą są aktualizacje dokonywane co pół roku: 10.11.2020 r., 7.05.2021 r., 6.11.2021 r.
5. M.P. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 17.07.2020 r., diagnoza opracowana w dniu 5.03.2020 r., gdy dziecko przebywało (od 6.01.2020 r. do 16.07. 2020 r.) w POW typu Interwencyjnego w Kątach Wrocławskich, aktualizacje diagnoz średnio co pół roku, począwszy od listopada 2020 r.

U każdej z ww. osób, w dokumentacji znajdowały się także regularnie opracowane półroczne raporty pracownika socjalnego.

Z powyższego wynika wniosek, że dla 5 wychowanków nie przedstawiono podczas kontroli diagnoz psychofizycznych, które byłyby dla nich sporządzone po przyjęciu do Placówki Nr 2, przedstawiono ich aktualizacje. W trzech przypadkach nie można było jednak określić do jakich i kiedy sporządzonych diagnoz były one co pół roku opracowywane, a w dwóch przypadkach (M.B., M.P.) aktualizacje sytuacji psychologiczno – pedagogicznych dokonywane były na podstawie diagnoz opracowanych w placówkach, w których dzieci przebywały zanim trafiły do POW Nr 2, (tj. w POW typu Interwencyjnego w Kątach Wrocławskich). Stanowi to nieprawidłowość.

U podopiecznych, którym sporządzono diagnozy, w dokumencie uwzględniono obszary zgodne z § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia. Wskazano w nim też braki oraz deficyty rozwojowe dzieci i zalecenia do pracy nad ich wyrównywaniem.

Zasadnym jest, by nazwa dokumentu była zgodna z nazwą wynikającą z przepisów, tj. diagnoza psychofizyczna (§ 14 ust. 1 rozporządzenia), a nie „*diagnoza indywidualna*”. Ponadto wskazane jest ujednoczyć logo dokumentów sporządzanych dla wychowanków. Na diagnozach, aktualizacjach sytuacji psychologiczno – pedagogicznych i raportach pracownika socjalnego są naprzemiennie wskazane: skrót PCUS, całe logo Centrum Usług Społecznych bez wskazania placówki, której dotyczy dokument. Z tak oznaczonych pism trudno było w niektórych przypadkach wywnioskować, w której placówce przebywał wychowanek, gdy dokument został mu opracowany, zważając dodatkowo na fakt, że w dokumentacji pojawiały się błędy, szczególnie w zakresie określenia daty przyjęcia dziecka do POW Nr 2, które także pojawiły się na liście wychowanków przekazanej podczas kontroli (J.S., A.Z.).

(dowód: akta kontroli str. 25-66, 93-110)

Z treści § 15 ust. 1 rozporządzenia oraz art. 100 ust. 1 ustawy wynika, że po sporządzeniu diagnozy, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka sporządza niezwłocznie plan pomocy dziecku, we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Z analizy dokumentacji w tym zakresie wynika, że wszystkie dzieci miały opracowane plany pomocy. Poniżej przedstawiono wykaz podopiecznych, u których w opracowanych planach pomocy, stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia:

1. M.B. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 19.06.2020 r., diagnoza z dnia 7.04.2020 r., (dokonana w trakcie pobytu w POW typu Interwencyjnego), plan pomocy opracowany 07.10.2020 r., modyfikacje planów: 01.04.2021 r., 01.10.2021 r.;
2. K.K. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 24.04.2019 r., aktualizacja diagnozy z dnia 08.10.2020 r., plan pomocy opracowany 08.10.2020 r., modyfikacje planów: 07.10.2020 r., 01.04.2021 r., 06.10.2021 r.;
3. W.L. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 28.03.2019 r., aktualizacja diagnozy z dnia 28.03.2019r., plan pomocy opracowany 08.04.2019 r., 08.10.2019 r., modyfikacje planów: 07.10.2020 r., 01.04.2021 r., 06.10.2021 r.;
4. A.Z. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 1.01.2018 r., aktualizacja diagnozy z dnia 31.10.2018 r., plan pomocy opracowany 14.11.2019 r., modyfikacje planów: 05.05.2020 r., 05.11.2020 r., 05.05.2021 r., 04.11.2021 r.
5. M.P. przyjęty do POW Nr 2 w dniu 17.07.2020 r., diagnoza z 05.03.2020 r. (dokonana w trakcie pobytu w POW typu Interwencyjnego), plan pomocy opracowany 05.03.2020 r., 03.09.2020 r., modyfikacje planów: 02.03.2021 r., 03.09.2021 r.

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku podopiecznych, którzy zanim zostali umieszczeni w POW Nr 2, a przebywali wcześniej w POW Nr 1 lub POW typu Interwencyjnego w Kątach Wrocławskich, to dla nich plany pomocy były opracowywane w POW Nr 2 dopiero po zrealizowaniu planu opracowanego i obowiązującego w ww. placówkach, a dodatkowo również na podstawie diagnoz sporządzonych w tych placówkach. W konsekwencji tak prowadzonej dokumentacji u niewielu wychowanków była ona prawidłowa i spełniała wymóg niezwłoczności i kolejności ich sporządzania. U części wychowanków, dla których nie przedłożono diagnoz psychofizycznych, podstawą opracowania planu pomocy w POW Nr 2 były aktualizacje diagnoz. Reasumując, plany pomocy dla podopiecznych POW Nr 2 należy opracowywać niezwłocznie po ich przyjęciu do tej Placówki, na podstawie niezwłocznie sporządzonej im również w tej Placówce diagnozy psychofizycznej (§ 14 i 15 rozporządzenia). Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie planów pomocy byli wychowawcy, większość dokumentów podpisanych było również przez wychowanków. W kontrolowanej próbie żadna rodzina, której dziecko umieszczono w Placówce nie była objęta wsparciem asystenta rodziny. Informacje w tym zakresie pozyskiwano z gmin pochodzenia dziecka, na pisemny wniosek Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, w planie pomocy dziecku określano cel główny pracy z dzieckiem (jeden z czterech, tj.: powrót do rodziny biologicznej, umieszczenie w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia) oraz określano cele i działania krótko- i długoterminowe oraz ich realizatorów. W jednostkowych planach wskazano pięć celów, dodatkowo umieszczono zapis: „zapewnienie małoletniemu opieki i wychowania w strukturach instytucjonalnej pieczy zastępczej do czasu usamodzielnienia”. Wskazane jest wyeliminować ww. formułę, niemającą odzwierciedlenia w przepisach.

Działania w planach pomocy określano na podstawie dokumentów dziecka, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia oraz analizy obszarów, o których mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia. Plany pomocy sporządzano na okres roku kalendarzowego, a modyfikowano co pół roku, bądź opracowywano ponownie. Uwzględniano w nich sfery: rodzinną, edukacyjną, emocjonalną, zdrowotną, rozwojową, przygotowanie do samodzielnego życia. W modyfikacji planów pomocy, odnoszono się do ogólnej sytuacji wychowanka, określano cel pracy z dzieckiem i wskazywano na obszary wymagające zmian. Realizacja zadań ujętych w planach pomocy miała odzwierciedlenie nie tylko w ich modyfikacjach, ale m.in. także w półrocznych sprawozdaniach wychowawców obejmujących całościową sytuację

dziecka, kartach pobytu, arkuszach spostrzeżeń wychowawców, comiesięcznym monitoringu edukacyjnym.

Wskazane jest, by nazwa dokumentu była zgodna z nazwą wynikająca z przepisów, tj. plan pomocy dziecku (§ 15 ust. 1 rozporządzenia), a nie „*indywidualny plan pomocy*”.

Z analizy dokumentacji oraz oświadczenia Dyrektora Placówki wynikało, iż w kontrolowanym okresie nie wystąpiła sytuacja, o której mowa w § 15 ust. 6 rozporządzenia, powodująca konieczność modyfikacji planu pomocy niezwłocznie po powzięciu informacji o ciąży małoletniej.

(dowód: akta kontroli str. 67-84, 111-114)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Dokonując analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą wszystkie osoby pracujące z dziećmi, tj. wychowawcy, pedagog, psycholog, pracownik socjalny posiadały stosowne kwalifikacje, zgodne z art. 98 ust. 1 ustawy oraz złożyły oświadczenia, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Dyrektor Placówki, zatrudniony na pełny etat posiadał kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 97 ust. 3 ustawy. Ponadto kontrolując przestrzeganie przepisu art. 99 ust. 5 ustawy stwierdzono, iż w Placówce nie zatrudniano osób do obsługi i administracji, w związku z tym nie podlegało to ocenie.

(dowód: akta kontroli str. 115 - 116)

W toku postępowania kontrolnego przeprowadzonego w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej typu Socjalizacyjnego Nr 2 w Kątach Wrocławskich stwierdzono nieprawidłowości:

1. W pięciu przypadkach po przyjęciu dziecka do Placówki Nr 2 nie sporządzono niezwłocznie jego diagnozy psychofizycznej.
2. W pięciu przypadkach plany pomocy dziecku nie były sporządzone na podstawie diagnozy, lub nie były sporządzone niezwłocznie po opracowaniu diagnozy psychofizycznej dziecka.

Wobec powyższego wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Sporządzać diagnozę psychofizyczną dziecka niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Podstawa prawna: § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Opracowywać niezwłocznie plan pomocy dziecku na podstawie diagnozy, o której mowa

w § 14 rozporządzenia.

Podstawa prawna: § 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720).

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia **15 lutego 2022 roku** powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Ewa Kubiś

.....
(przewodniczący zespołu kontrolnego)

E. Nowak

.....
(kontroler)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej...

.....
(kierownik komórki do spraw kontroli)

